

Sirküler No: 075

İstanbul, 6 Temmuz 2023

Konu: 5 Temmuz'da TBMM'ye sunulan Kanun Teklifi'nin vergi mevzuatında değişiklik içeren düzenlemeleri.

Özet: 5 Temmuz 2023 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan Kanun Teklifi'nin vergi mevzuatında değişiklikler içeren düzenlemeleri aşağıdadır:

- Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun (I), (I/A), (II) ve (IV) sayılı tarifelerine göre vergiye tabi olan taşıtlar için ek motorlu taşıtlar vergisi ihdas edilmektedir.

- Kanunun yayımlandığı tarihte ilgili sicilde kayıt ve tescilli bulunan taşıtlar ile bu Kanunun yayımı tarihinden 31 Aralık 2023 tarihine kadar ilgili sicillere ilk defa kayıt ve tescil edilecek olan taşıtlar için bir defaya mahsus olmak üzere ek vergi ödenecektir.
- Ek vergi, kapsama giren taşıtlar için 2023 yılı için tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergisi tutarı kadar olacaktır.
- Kanun'un yayımlandığı tarihte ilgili sicillere kayıt ve tescil edilmiş olan taşıtlara ilişkin ek verginin ilk taksiti Kanun'un yayımlandığı ayı izleyen ayın sonuna kadar, ikinci taksiti Kasım/2023 sonuna kadar ödenecektir.
- Kanun'un yayım tarihinden 31 Aralık 2023 tarihine kadar ilk defa kayıt ve tescil edilecek taşıtlara ilişkin ek vergi ise bu taşıtların motorlu taşıtlar vergisi ile birlikte peşin olarak ödenecektir. (Yürürlük: Yayım tarihi)

- Bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri için kurumlar vergisi oranı %25'ten %30'a, diğer kurumlar vergisi mükellefleri içinse %20'den %25'e çıkarılmaktadır. (1 Ekim 2023 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak üzere; kurumların 2023 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanacaktır.)

- İhracat yapan kurumların, münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi 5 puan indirimli olarak uygulanacaktır. (1 Ekim 2023 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak üzere; kurumların 2023 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanacaktır.)

- Kurumların, girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri gelirlere sağlanan istisna hariç olmak üzere diğer yatırım fonlarından elde ettikleri gelirlere yönelik istisna kaldırılmaktadır. (Kanun'un yayımlandığı tarihten itibaren iktisap edilen yatırım fonu katılma payları için uygulanacaktır)

- Kurumların taşınmaz satışlarından elde ettikleri kazançlara uygulanan KDV istisnası ile kazancın %50'sine uygulanan kurumlar vergisi istisnası kaldırılmaktadır. Kanun'un yayım tarihinden önce kurumların aktifinde yer alan taşınmazlar için yukarıdaki değişiklik öncesi hükümler uygulanacaktır. Ancak kurumlar vergisi istisna oranı %50 yerine %25 olarak dikkate alınacaktır.

- Taşınmazlar kısmi bölünme kapsamından çıkarılmaktadır. (Yürürlük: 01.01.2024)

- ÖTV Kanunu'na ekli (I) sayılı listedeki mallar için maktu vergi tutarlarının her yıl ocak ve temmuz aylarında, yurt içi üretici fiyat endeksindeki (Yİ-ÜFE) son altı ayda meydana gelen değişim oranında güncellenebilmesi için düzenlemeler yapılmaktadır. (Yürürlük: Yayım tarihi)

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.

Maslak Mahallesi

Eski Büyükdere Cad.

Orjin Maslak Plaza

No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer

İstanbul - Turkey

Tel: +90 (212) 315 30 00

Fax: +90 (212) 234 10 67

www.vergidegundem.com

www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

“6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telafisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” 5 Temmuz 2023 tarihinde Meclis Başkanlığına sunuldu.

Söz konusu Kanun Teklifi’nin; ek motorlu taşıtlar vergisi ihdas eden düzenlemeleri ile Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Özel Tüketim Vergisi Kanunu’nda değişiklikler içeren hükümleri hakkındaki açıklamalarımız aşağıda dikkatinize sunulmaktadır:

1. Ek motorlu taşıtlar vergisi ihdası

Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu uyarınca;

- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları, motosikletler vb. (I) sayılı tarife,
- Minibüs, otobüs, panel, kamyon ve kamyonetler (II) sayılı tarife,
- Hava taşıtları ise (IV) sayılı tarife

göre vergilendirilmektedir.

Kanun Teklifi’nin 1. maddesiyle yukarıdaki tarifelere göre vergilendirilen taşıtlar için **bir defaya mahsus olmak üzere** “Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi” ihdas edilmesi öngörülmektedir.

a. Ek motorlu taşıtlar vergisinin kapsamı

Kanun’un yayımlandığı tarihte ilgili sicilde kayıt ve tescilli bulunan taşıtlar ile Kanun’un yayım tarihinden 31 Aralık 2023 tarihine kadar ilk defa kayıt ve tescil edilecek taşıtlar ek verginin kapsamına girmektedir.

b. Ek verginin tutarı

Ek motorlu taşıtlar vergisi, kapsama giren taşıtlar için 2023 yılı için tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergisi tutarı kadar olacaktır.

c. Tahakkuk ve tebliğ usulü

Ek motorlu taşıtlar vergisi; Kanun’un yayım tarihinde, Kanun’un yayım tarihinden yıl sonuna kadar ilk defa kayıt ve tescil edilecek taşıtlar için kayıt ve tescilin yapıldığı tarihte tahakkuk ettirilmiş ve tebliğ edilmiş sayılacaktır.

d. İstisnalar

Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu’nun 4. maddesinde yer alan istisnalar ek motorlu taşıtlar vergisi için de uygulanacaktır.

e. Mücbir sebep ilan edilen yerlerdeki taşıtların ek vergi karşısındaki durumu

Kahramanmaraş’ta meydana gelen depremler dolayısıyla mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde;

- Deprem tarihi itibarıyla kayıt ve tescilli olan taşıtlar,
- Deprem nedeniyle yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı hale gelen binaların maliklerine ait taşıtlar,
- Depremde ağır hasar görerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlar ile
- Deprem nedeniyle eşi veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybeden mükelleflere ait taşıtlar,

ek motorlu taşıtlar vergisinden müstesna olacaktır.

f. Ek verginin ödenme zamanı

Kanun'un yayımlandığı tarihte ilgili sicillere kayıt ve tescil edilmiş olan taşıtlara ilişkin ek motorlu taşıt vergisi; **ilk taksiti Kanun'un yayımlandığı ayı izleyen ayın sonuna kadar, ikinci taksiti Kasım/2023 sonuna kadar** olmak üzere iki taksitte ödenecektir.

Kanun'un yayım tarihinden 31 Aralık 2023 tarihine kadar ilk defa kayıt ve tescil edilecek taşıtlara ilişkin ek motorlu taşıt vergisi ise bu taşıtların motorlu taşıtlar vergisi ile birlikte peşin olarak ödenecektir.

Bu hükümler, Kanun'un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

2. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda (KVK) gerçekleştirilmesi öngörülen değişiklikler

a. Kurumlar vergisi oran artışı

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesinin 1 numaralı fıkrasında, kurumlar vergisinin, kurum kazancı üzerinden %20 oranında alınacağına ilişkin düzenleme yer almaktadır. Fıkranın devamında ise bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisinin %25 oranında alınacağına hükmedilmiştir.

Kanun Teklifi'nin 10. maddesiyle, yukarıdaki "%20" ibaresinin "%25" şeklinde "%25" ibaresinin ise "%30" şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir. Bu değişiklikle yukarıda sayılan **banka ve finans kurumları için kurumlar vergisi oranı %25'ten %30'a, diğer kurumlar vergisi mükellefleri içinse %20'den %25'e çıkarılmış olacaktır.**

Bu oranlar; 1 Ekim 2023 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak üzere; kurumların 2023 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanacaktır. Özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2023 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanacaktır.

b. İhracatçı kurumlar için kurumlar vergisi oran indirimi

7351 sayılı Kanun'un (RG: 22.01.2022) 15. maddesiyle kurumlar vergisi oranının yer aldığı 32. maddeye 7. fıkra eklenmişti. Buna göre ihracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli olarak uygulanmaktadır.

Kanun Teklifi'nin 10. maddesiyle yukarıdaki "1 puan" ibaresinin "5 puan" şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir. Buna göre; ihracat yapan kurumların, münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi 5 puan indirimli olarak uygulanacaktır.

KVK'nın 32. maddesinin 8. fıkrasında ise sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanacağına ilişkin hüküm yer almaktadır. Fıkranın devamında ise bu kazançların ihracata isabet eden kısmı için yedinci fıkra hükmüne **göre** ayrıca indirim uygulanmayacağı belirtilmektedir.

Kanun Teklifi'nin 10. maddesiyle yukarıdaki hükümde yer alan "göre" ibaresinden sonra gelmek üzere "indirimden faydalananlara bu fıkra kapsamında" ibaresinin eklenmesi öngörülmektedir.

Bu değişiklikle hem ihracat yapan hem de sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranının 5 puan indirimli olarak uygulanması durumunda ayrıca üretim faaliyetinden elde edilen kazanç 1 puanlık indirim uygulanmayacağı belirtilmektedir.

Yukarıdaki oran değişiklikleri 1 Ekim 2023 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak üzere; kurumların 2023 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanacaktır. Özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2023 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanacaktır.

c. Yatırım fonu katılma paylarının fona iadesi suretiyle elde edilen gelirlere ilişkin istisna

KVK'nın 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde kurumların, tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirlerinin kurumlar vergisinden istisna olduğuna dair düzenleme yer almaktadır.

(4) numaralı alt bentte ise kurumların tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından elde ettikleri kâr paylarının (portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançlar hariç) kurumlar vergisinden istisna olduğuna ilişkin hüküm yer almaktadır.

(5) numaralı alt bentte (3) ve (4) numaralı alt bentlerde yer alan istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının Vergi Usul Kanunu'nun 279. maddesi kapsamında değerlendirilmesinden kaynaklanan değer artış kazançlarının da istisna kapsamında olduğu belirtilmektedir.

Kanun Teklifi'nin 8. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendi ile yukarıda yer verilen (4) numaralı alt bent yürürlükten kaldırılmıştır. Böylelikle kurumların, girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri gelirlere sağlanan istisna hariç olmak üzere diğer yatırım fonlarından elde ettikleri gelirlere yönelik istisna kaldırılmış olmaktadır.

Kanun Teklifi'nin 8. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendi ile ayrıca (5) numaralı alt bent de yürürlükten kaldırılmıştır. İlgili alt bentte yer alan ve gelirleri istisna olarak değerlendirilen fonların katılma paylarının Vergi Usul Kanunu'nun 279. maddesi kapsamında değerlendirilmesinden kaynaklanan değer artış kazançlarının da istisna kapsamında olduğuna ilişkin düzenleme (3) numaralı alt bende eklenmiştir.

Ayrıca KVK'nın 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin son cümlesi "Diğer yatırım fonu katılma payları ile yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr payları bu istisnadan yararlanamaz." şeklinde değiştirilmiştir.

Yukarıdaki hükümler, Kanun'un yayımlandığı tarihten itibaren iktisap edilen yatırım fonu katılma payları için uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

d. Taşınmaz satış kazancı istisnasındaki değişiklikler (KVK 5/1-e)

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun istisna kazançların yer aldığı 5. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (e) bendinde; kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin satışından doğan kazançların %75'lik kısmı ile aynı süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50'lik kısmının kurumlar vergisinden istisna olduğuna dair düzenleme yer almaktadır.

Kanun Teklifi'nin 8. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (b) bendi ile yukarıdaki hükümde yer alan "kısmı ile aynı süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50'lik" ibaresinin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir. Bu değişiklikte kurumların taşınmaz satışlarından elde ettikleri kazançlara tanınan kurumlar vergisi istisnası kaldırılmaktadır. Bu amaca yönelik olarak maddede gerekli diğer değişiklikler de yapılmaktadır.

Kanun Teklifi'nin 11. maddesinde ise bir geçiş düzenlemesine yer verilmektedir. Buna göre Kanun'un yayım tarihinden önce kurumların aktifinde yer alan taşınmazlar için yukarıdaki değişiklik öncesi hükümler uygulanacaktır. Ancak %50 olarak uygulanan istisna oranı Kanun'un yayım tarihinden sonra yapılacak taşınmaz satış kazançları için %25 olarak dikkate alınacaktır.

e. Taşınmazların kısmi bölünme kapsamından çıkarılması

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde kısmi bölünme tanımlanmakta ve şartlarına yer verilmektedir. Buna göre kısmi bölünme; tam mükellef bir sermaye şirketinin veya sermaye şirketi niteliğindeki bir yabancı kurumun Türkiye'deki iş yeri veya daimî temsilcisinin bilânçosunda yer alan **taşınmazlar ile** en az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisseleri ya da sahip oldukları üretim veya hizmet işletmelerinin bir veya birkaçını kayıtlı değerleri üzerinden aynı sermaye olarak mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine devretmesidir. ... **Taşınmaz ve iştirak** hisselerinin bu bent kapsamında devrinde, devralan şirketin hisselerinin devreden şirketin ortaklarına verilmesi halinde, devredilen **taşınmaz ve iştirak** hisselerine ilişkin borçların da devri zorunludur.

Kanun Teklifi'nin 9. maddesi ile birinci cümlede yer alan "taşınmazlar ile" ibaresinin "ve" şeklinde, dördüncü cümlesinde yer alan "Taşınmaz ve iştirak" ibaresinin ise "İştirak" şeklinde değiştirilmesi ve "taşınmaz ve" ibaresinin madde metninden çıkarılması öngörülmektedir.

Yapılan bu değişikliklerle, taşınmazlar kısmi bölünme kapsamından çıkarılmaktadır.

Bu düzenlemeler 1 Ocak 2024 tarihinde yürürlüğe girecektir.

3. Katma Değer Vergisi Kanunu'nda (KDVK) gerçekleştirilmesi öngörülen değişiklikler

KDK Kanunu'nun 17. maddesinin "Diğer istisnalar" başlıklı 4. fıkrasının (r) bendinde kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerin KDV'den istisna olduğuna ilişkin düzenleme yer almaktadır.

Kanun Teklifi'nin 3. maddesiyle yukarıdaki hükümde yer alan "iştirak hisseleri ile taşınmazların" ibaresinin "iştirak hisselerinin" olarak değiştirilmesi öngörülmektedir. Bu değişiklikte kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan **taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler için geçerli olan KDV istisnası kaldırılmaktadır**. Bu amaca yönelik olarak maddede gerekli diğer değişiklikler de yapılmaktadır.

Söz konusu bentte ayrıca bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine devir ve teslimleri ile bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin finansal kiralama ve finansman şirketlerince devir ve tesliminin de KDV'den istisna olduğu hükmü yer almaktadır. Bu hükümde herhangi bir değişiklik yapılmamaktadır.

Kanun Teklifi'nin 4. maddesinde bir geçiş düzenlemesine yer verilmektedir. Buna göre Kanun'un yayım tarihinden önce kurumların aktifinde yer alan taşınmazlar için yukarıdaki değişikliklerden önceki hükümler geçerli olacaktır.

İlgili düzenlemeler, Kanun'un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

4. Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda (ÖTVK) gerçekleştirilmesi öngörülen değişiklikler

ÖTV Kanunu'na ekli (I) sayılı listede petrol ve petrol ürünleri ile solvent ve solvent türevi ürünler yer almaktadır. (III) sayılı listede ise kolalı gazozlar ve bazı alkolsüz içecekler ile alkollü içkiler, sigara, sigarillo, puro gibi ürünler ile içilen, çiğnenen veya enfiye olarak kullanılan tütün mamulleri yer almaktadır.

Kanun Teklifi'nin 6. maddesinin (a) ve (b) fıkraları ile ÖTV Kanunu'na ekli (I) ve (III) sayılı listelerde yer alan malların, oluşabilecek fiyat dalgalanmalarına uygun şekilde vergilenmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığı'na tanınan yetki değiştirilmektedir.

Diğer taraftan, maddenin (c) fıkrası ile Kanun'a ekli (I) sayılı listedeki mallar için maktu vergi tutarlarının enflasyondan etkilenmemesi amacıyla bu tutarların her yıl ocak ve temmuz aylarında, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilan edilen yurt içi üretici fiyat endeksindeki (Yİ-ÜFE) son altı ayda meydana gelen değişim oranında güncellenebilmesi amacıyla düzenlemeler yapılmaktadır.

Söz konusu hükümler, Kanun'un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

5 Temmuz 2023 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan Kanun Teklifi ve gerekçesi sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 408 51 79 numaralı telefondan M. Fatih Köprü (fatih.kopru@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.